

SZEF
URZĘDU DO SPRAW KOMBATANTÓW
I OSÓB REPRESJONOWANYCH

Jan Józef Kasprzyk

BD1-60952-0511-7-1/21

Jan Józef Kasprzyk

w związku z pańską petycją z dnia 12 października br. do Prezesa Rady Ministrów, przekazaną nam do rozpatrzenia wg właściwości rzeczowej, przedstawiam stanowisko Urzędu.

Zapewnienie wsparcia państwa dla osób, które walczyły o niepodległość Polski po 1956 r., jest jednym z celów polityki prowadzonej przez Prawo i Sprawiedliwość w latach 2005-2007 i od 2015 r. Realizacja tego celu znalazła swój wyraz w uchwaleniu szeregu aktów prawnych, które przyznały działaczom opozycji antykomunistycznej istotne uprawnienia, które pokrótce wymienię.

Każda osoba o potwierdzonym statusie działacza opozycji antykomunistycznej lub osoby represjonowanej z powodów politycznych ma prawo do świadczenia pieniężnego w wysokości 460,50 zł, przyznawanego niezależnie od dochodu. Osoby znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej lub życiowej mogą dodatkowo ubiegać się u Szefa UdSKiOR o pomoc pieniężną, która może mieć charakter jednorazowy lub okresowy (ostatnie zmiany w prawie zwolniły tę pomoc od egzekucji komorniczej, podwyższyły progi dochodowe uprawniające do pomocy oraz podwyższyły samą, możliwą do wypłacenia, kwotę pomocy). Beneficjentami tej pomocy – zwłaszcza okresowej – mogą być osoby nie posiadające żadnych dochodów.

Od niedawna działacze opozycji antykomunistycznej mają również prawo do świadczenia wyrównawczego, przysługującego w kwocie stanowiącej różnicę pomiędzy kwotą 2.501 zł a kwotą pobieranej emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy albo renty rodzinnej. Przysługuje im również prawo do świadczeń opieki zdrowotnej poza kolejnością oraz pierwszeństwo do środowiskowej opieki socjalnej. Działacze opozycji nie objęci ubezpieczeniem zdrowotnym w Polsce, mogą zostać nim objęci, a składki z tego tytułu opłaca nasz Urząd. Każdy działacz opozycji może również korzystać ze zniżek w komunikacji krajowej i autobusowej, a ci, którzy jeszcze pozostają w zatrudnieniu, nabyli niedawno prawo do 5 dni

dodatkowego urlopu wypoczynkowego. Z kolei osoby represjonowane pozbawieniem wolności lub internowaniem, mogą uzyskać z tego tytułu odszkodowanie i zadośćuczynienie. Dodatkowo trzeba nadmienić, że od 1 czerwca br. określone typy okresy represji za działalność opozycyjną mogą być uznane jako opłacone składką z tytułu ubezpieczenia społecznego, co spowoduje wzrost świadczeń emerytalno-rentowych otrzymywanych przez osoby represjonowane z powodów politycznych.

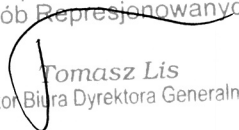
Oprócz inwalidów wojennych, nie ma w naszym kraju grupy społecznej, która miałaby większe uprawnienia niż działacze opozycji antykomunistycznej – nie mają takowych nawet kombatanci walczący o wolność Polski z bronią w ręku.

Zapewne pomoc państwa dla dawnych działaczy opozycji nie zawsze jest adekwatna do ich potrzeb – jednak należy też pamiętać, że powinna być ona adekwatna do możliwości finansowych państwa. Rozumiem pewne zniecierpliwienie czy nawet rozczarowanie niektórych przedstawicieli środowiska tempem i zakresem zmian w prawie, polepszających status życiowy dawnych działaczy opozycji. Jednak problem ten należy widzieć w szerszym kontekście realizacji polityki społecznej aktualnie rządzącej koalicji, która przez ostatnie 6 lat dokonała znaczących transferów pieniężnych na rzecz wielu grup społecznych. Realizacja tych programów wymaga racjonalnego gospodarowania środkami publicznymi, które są však ograniczone. Dlatego oczywistym jest, że inne programy społeczne nie mogą być jednocześnie realizowane w takim zakresie, w jakim oczekivaliby ich potencjalni beneficjenci.

Nie należy przy tym wykluczać, że pomoc państwa dla działaczy opozycji antykomunistycznej w niedalekiej przyszłości ulegnie dalszemu zwiększeniu np. wskutek podjęcia przez parlament postulatów którejs z petycji znajdujących się w Sejmie lub Senacie. Jednym z pomysłów, nad którym trwają obecnie prace studyjne w które zaangażowany jest również nasz Urząd, jest możliwość przyznania specjalnego świadczenia tym działaczom, którzy nie posiadają prawa do żadnych świadczeń emerytalno-rentowych, a są już w wieku emerytalnym. Rząd nie planuje jednak w najbliższym czasie żadnych prac nad obniżeniem wieku emerytalnego (co však już raz zostało w 2017 r. uczynione), tym bardziej że rychłe wniesienie swojego projektu realizującego istotę Pana petycji zapowiedział Prezydent RP (przy czym byłoby to rozwiązanie powszechne, nie obejmujące wyłącznie działaczy opozycji antykomunistycznej).

W załączeniu: klauzula informacyjna o przetwarzaniu danych osobowych.

Warszawa, 26 października 2021 r.

Z up. SZEFA URZĘDU
do Spraw Kombatantów
i Osób Represjonowanych

Tomasz Lis
Dyrektor Biura Dyrektora Generalnego